

EVROPSKÉ SOCIÁLNÍ PRÁVO - PODPORA
V NEZAMĚSTNANOSTI

Rozsudek Evropského soudního dvora v případu C-406/04, Gérald De Cuyper, ze dne 18. června 2006.

Belgickému občanu panu Géraldu De Cuyper byla v roce 1997 vyplácena podpora v nezaměstnanosti, a to na základě jeho předchozího zaměstnání v Belgii. V roce 1999 prohlásil ve vztahu k Office national de l'emploi ("ONEM"), tj. belgickému úřadu práce, že žije i nadále v Belgii. Nato v roce 2000, když inspektoři z ONEM přezkoumávali pravdivost uvedeného vyjádření, pan De Cuyper připustil, že ve skutečnosti od ledna 1999 již v Belgii nežije, a že pobývá ve Francii. Na základě tohoto zjištění mu bylo odmítnuto další vyplácení podpory v nezaměstnanosti, s odůvodněním, že již dále nespňuje požadavek setrvání na území dle belgického práva. ONEM proto požádal pana De Cuyper o vrácení podpor v nezaměstnanosti, vyplacených mu od ledna 1999. Pan De Cuyper napadl rozhodnutí ONEM u pracovního soudu v Bruselu, jenž se obrátil s předběžnou otázkou na Evropský soudní dvůr ("ESD").

Co se týče podstaty podpory v nezaměstnanosti, dospěl ESD k závěru, že se jedná o dávku sociální podpory, na níž se vztahuje nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství, ve znění pozdějších předpisů. ("Nařízení č. 1048"); a to v i v případě, že podle národních předpisů na příjemce podpory v nezaměstnanosti nevztahuje povinnost registrovat se jako žadatel o práci a tedy ve svém důsledku ani povinnost být v případě práce k dispozici. V tomto ohledu ESD konstatoval, že skutečnost, že nezaměstnaný získal zákonnou výjimku, a nemá tak povinnost se registrovat jako žadatel o práci a ani povinnost přijmout jakoukoliv práci, neznamená, že se na něj nevztahuje povinnost zůstat k zastižení pro pracovní úřad v souladu s Nařízením č. 1408 a alespoň do té míry být k zastižení pro úřad, aby mohl monitorovat jeho pracovní a rodinnou situaci.

Dále, co se týče otázky, zdali je členský stát podle práva ES oprávněn učinit nárok na podporu v nezaměstnanosti závislým na pobytu na území dotčeného členského státu, ESD poznamenal, že i když Smlouva o Evropských společenstvích („SES“) stanovuje, že každý občan EU má právo volného pohybu

a pobytu na území členských států, právo usazování není bezpodmínečné. Toto právo podléhá omezením a podmínkám stanoveným v SES a opatřeními schválenými za účelem jejich prosazení.

Z tohoto pohledu Nařízení upravuje pouze dvě situace, v nichž je dotčený členský stát povinen dovolit příjemci podpory v nezaměstnanosti usadit se na území jiného členského státu, aby mu nárok na podporu příslušel i nadále, a to když odejde nezaměstnaný do jiného členského státu za účelem hledání zaměstnání v daném členském státu, anebo když nezaměstnaný pobýval na území jiného členského státu po dobu jeho posledního zaměstnání. Z dokumentů, které byly předloženy ESD, je zřejmé, že ani jedna z těchto situací neodpovídá té v případě pana De Cuyper.

ESD je toho názoru, že národní legislativa, která znevýhodňuje určité občany jednoduše proto, že využívají svoji svobodu volného pohybu a setrvání v jiném členském státě, je omezením těchto svobod garantovaných každému občanu EU. V tomto případě ovšem, existence požadavku setrvání na území odpovídá potřebě monitorovat pracovní a rodinnou situaci nezaměstnaných. Příslušné ustanovení dovoluje inspektorům ONEM monitorovat, zdali došlo v případě příjemce podpory v nezaměstnanosti ke změnám, jež by mohly mít dopad na poskytnuté výhody. Odůvodnění ESD je založeno na objektivních důvodech veřejného zájmu nezávislých na občanství dotčených osob. Prováděný monitoring, co se týče podpory v nezaměstnanosti, je monitoringem *sui generis*, který ospravedlňuje zavedení opatření, která jsou více restriktivní než ta, která jsou přijímána ve vztahu k jiným dávkám.

MIMOSMLUVNÍ ODPOVĚDNOST
ČLENSKÉHO STÁTU ZA ŠKODU
ZPŮSOBENOU JEDNOTLIVCI PORUŠENÍM
PRÁVA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

Rozsudek Evropského soudního dvora v případu C-173/03, Traghetti del Mediterraneo SpA, v likvidaci, ze dne 13. června 2006.

V rozsudku *Traghetti del Mediterraneo* Evropský soudní dvůr potvrdil zásadu judikovanou v rozsudku *Köbler* (C-224/01), podle které je členský stát povinen nahradit škodu způsobenou jednotlivci porušením evropského práva, a potvrdil, že tato zásada je platná pro jakékoliv porušení evropského práva, a to bez ohledu na orgán toho státu, jehož jednáním či opomenutím k porušení došlo.

Evropské sociální právo - podpora v nezaměstnanosti

Strana 1

Mimosmluvní odpovědnost členského státu za škodu způsobenou jednotlivci porušením práva Evropských společenství

Strana 1

Komise konfrontuje vlády jednotlivých států při fúzích - nové užití čl. 21 (4) Nařízení o fúzích

Strana 2

Státní podpora

Strana 3

Příslušnost pro zahájení hlavního úpadkového řízení

Strana 4

Požadavek dostatečných osobních finančních prostředků pro povolení k pobytu

Strana 5

Elektronická komunikace a uchování dat

Strana 6

KOCIÁN
ŠOLC
BALAŠTÍK
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Prague Main Office

Jungmannova 24, 110 00 Prague, Czech Republic
tel.: +420 / 224 103 316, facsimile: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Karlovy Vary Office

Na Vyhliďce 53, 360 21 Karlovy Vary, Czech Republic
tel.: +420 / 353 225 996, facsimile: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Brussels Office

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brussels, Belgium
telephone: +32 / 223 032 15, facsimile: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz

ESD tento již judikovaný názor dále rozvedl, když se vyslovil k omezení odpovědnosti státu za porušení komunitárního práva vnitrostátním soudem, zakotvené v národním právním řádu konkrétního členského státu. ESD výslovně konstatoval, že vyloučení veškeré odpovědnosti státu z důvodu, že porušení práva ES se dopustil nesprávným výkladem komunitárního práva vnitrostátní soud, by znamenalo popřít zásadu zakotvenou ES v dosavadní judikatuře (*Köbler*) a nutně by vedlo k oslabení procesních záruk poskytnutých jednotlivcům. ESD v rozsudku uvedl, že vnitrostátní právní předpisy, které obecně vylučují odpovědnost členského státu za škody způsobené jednotlivcům porušením práva ES při aplikaci vnitrostátním soudem v poslední instanci, odporují právu ES.

Vedle toho ESD dále upřesnil, že s přihlédnutím ke zvláštnosti postavení soudu a k legitimním požadavkům právní jistoty není odpovědnost státu v takovém případě neomezená, naopak může být založena pouze ve výjimečných případech, kdy vnitrostátní soud rozhodující v poslední instanci zjevným způsobem porušil aplikované právo. Za účelem určení, zda je tato podmínka splněna, je vnitrostátní soud, u něhož byla podána žaloba na náhradu škody, povinen vzít v úvahu veškeré relevantní skutečnosti, mj. i fakt, že vnitrostátní soud rozhodující v poslední instanci porušil svoji povinnost obrátit se na ESD s žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce.

ESD v této souvislosti dále potvrdil, že ačkoli nelze vyloučit, aby vnitrostátní právo upřesňovalo kritéria týkající se povahy nebo stupně porušení, která musí být splněna pro to, aby mohla být založena odpovědnost státu za porušení práva ES přičitatelné vnitrostátnímu soudu rozhodujícímu v poslední instanci, tato kritéria v žádném případě nemohou ukládat přísnější požadavky, než které vyplývají ze zjevného porušení aplikovaného práva.

Jako poslední se ESD vyjádřil k otázce, jestli je přípustné omezení odpovědnosti státu pouze na případy úmyslu nebo hrubé nedbalosti soudce vnitrostátního soudu. S odkazem na rozsudek *Köbler* uvedl, že je vyloučeno použití vnitrostátních předpisů, jež omezují odpovědnost státu při aplikaci komunitárního práva pouze na případy úmyslu nebo hrubé nedbalosti soudce; to by bylo zjevné porušení komunitárního práva.

Rozsudek *Traghetti del Mediterraneo* obsahuje výklad komunitárního práva z pera ESD v reakci na předběžnou otázku adresovanou mu italským soudem – Tribunale di Genova

v souvislosti s žalobou konkursního správce společnosti *Traghetti del Mediterraneo SpA* proti italskému státu o náhradu škody z důvodu nesprávného výkladu komunitárního práva ze strany Nejvyššího soudu Itálie a z důvodu porušení povinnosti předložit relevantní otázky výkladu komunitárního práva k posouzení ESD. Případ, který Nejvyšší soud Itálie posuzoval, se týkal žaloby společnosti *Traghetti del Mediterraneo SpA* o náhradu škody proti konkurenční společnosti *Tirrenia di Navigazione*, kterou jí tato společnost způsobila v průběhu předchozích let svojí politikou nízkých cen v námořní přepravě při zajišťování námořního spojení mezi kontinentální Itálií a ostrovy Sardiníi a Sicílií.

KOMISE KONFRONTUJE VLÁDY JEDNOTLIVÝCH STÁTŮ PŘI FÚZÍCH - nové užití čl. 21 (4) Nařízení o fúzích

Existuje stále více důvodů k tomu, aby v Evropské unii docházelo k fúzím už vzhledem k úspěchu vnitřního trhu a jeho rozšíření. Členské státy mají zároveň stále menší kontrolu nad těmito fúzemi (mj. vzhledem k rozsáhlé privatizaci v mnoha sektorech). Komise Evropských společenství („Komise“) a ESD rovněž omezily užívání zlatých akcií a ekvivalentních ustanovení.

Podle čl. 21 (4) Nařízení o fúzích „mohou členské státy učinit přiměřená opatření na ochranu legitimních zájmů s výjimkou těch, která bere v úvahu [Nařízení o fúzích] a která jsou kompatibilní s obecnými zásadami a jinými ustanoveními komunitárního práva“¹. V praxi členské státy stěží kdy toto ustanovení použily, částečně proto, že orgány jednotlivých států mohou být schopny ovlivnit fúze jinými způsoby, a částečně proto, že postup stanovený v čl. 21 (4) by mohl jasně vést k rychlému negativnímu rozhodnutí Komise bez šance na jednání. Komise a ESD skutečně

¹ čl. 21 (4) dále rozlišuje:

“Veřejná bezpečnost, pluralita médií a obezřetná pravidla se považují za legitimní zájmy ve smyslu prvního pododstavce. Jakýkoli jiný veřejný zájem musí příslušný členský stát sdělit Komisi a ten bude Komisi schválen po posouzení jeho kompatibility s obecnými zásadami a dalšími ustanoveními komunitárního práva předtím, než je možné výše uvedená opatření přijmout. Komise je povinna informovat příslušný členský stát o svém rozhodnutí do 25 pracovních dnů od obdržení sdělení.”

KOCIÁN
ŠOLC
BALAŠTÍK
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Prague Main Office

Jungmannova 24, 110 00 Prague, Czech Republic
tel.: +420 / 224 103 316, facsimile: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Karlovy Vary Office

Na Vyhliďce 53, 360 21 Karlovy Vary, Czech Republic
tel.: +420 / 353 225 996, facsimile: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Brussels Office

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brussels, Belgium
telephone: +32 / 223 032 15, facsimile: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz

tradičně přijaly přísnou interpretaci pojmu „legitimní zájmy“ členských států.

Ve skutečnosti to byla Komise, která použila čl. 21 (4) Nařízení o fúzích (interpretovaný *a contrario*) proti členským státům při boji proti opatřením jednotlivých států (proti fúzím), která byla přijata bez předchozího informování Komise. Tento výklad čl. 21 (4) později potvrdil ESD (viz případ C-42/01).

Komise v rámci nedávného rozšíření své politiky uvedla u Evropského parlamentu, že považuje jednotná tržní pravidla a čl. 21 Nařízení o fúzích za své „*dva hlavní nástroje [...] které se budou zabývat nesprávnými zásahy ze strany orgánů jednotlivých států ve vztahu k restrukturalizaci společností*“. Komise rovněž uvedla, že bude vymáhat tato pravidla „*kdekoliv to bude vhodné*“. Od začátku roku 2006 Komise skutečně formálně pohrozila Polsku a Španělsku právní žalobou na základě čl. 21 a příslušných zásad vnitřního trhu. Komise rovněž vyjádřila podobné obavy vůči Itálii a Francii.

Tento trend a nedávná aplikace čl. 21 (4) Nařízení o fúzích ze strany Komise však vyvolává řadu otázek včetně potřeby návodu pro interpretaci čl. 21 (4) a aplikace tohoto článku v průběhu různých fází fúze (například před předchozím oznámením a po učinění rozhodnutí o fúzi). Bude nutné sledovat, jak tyto otázky řeší Komise, protože v současné době již byla napadena ohledně způsobu, jakým fúze přezkoumává.

STÁTNÍ PODPORA

Rozsudek Evropského soudního dvora v případě C-66/02, Italská republika v. Komise Evropských společenství, ze dne 15. prosince 2005²

V dotčené věci se Italská republika domáhala zrušení rozhodnutí Komise 2002/581/ES ze dne 11. prosince 2001 o režimu státních podpor zavedeném v Itálii ve prospěch bank.

V rozsudku z 15. prosince 2005 vedeném jako C-66/02, Italská republika v. Komise Evropských společenství („**Rozsudek C-66/02**“) přitom vyložil několik otázek týkajících se definice státní podpory a řízení o státních podporách.

V devadesátých letech byla v Itálii provedena určitá legislativní opatření se záměrem zásadně změnit stávající model specializace a regionalizace italského bankovního sektoru a připravit jeho další privatizaci. V návaznosti

na parlamentní otázku požádala Komise dne 24. března 1999 italské orgány o informace k přijatým opatřením a posléze přijala rozhodnutí, v němž došla k závěru, že provedená opatření představují státní podporu v rozporu se zásadami společného trhu. Komise rovněž Itálii uložila, aby odstranila nelegální opatření a vrátila poskytnutou podporu, včetně příslušného úroku.

Případ řeší několik právních otázek, z nichž dvě jsou zmíněny níže.

A. Uplatňování důvodů v řízení před ESD

Itálie předložila v průběhu řízení několik argumentů, a to zejména, (a) že došlo k porušení práva obhajoby, (b) skutečnost, že Komise nevzala v úvahu, že ne všichni příjemci dotčených opatření jsou podniky ve smyslu čl. 87 odst. 1 SES a (c) že Komise neposoudila, zda zakázaná opatření mohou mít vliv na obchod mezi členskými státy pouze z části. Komise prohlásila, že takové argumenty jsou novými důvody, které jsou podle čl. 21 Statutu ESD a podle čl. 38 a 42 odst. 2 jednacího řádu ESD nepřijatelné³.

Soud zmínil, že podle platných pravidel je zakázáno předkládat nové důvody průběhu řízení, pokud se nezakládají na nových právních nebo faktických skutečnostech a odmítl argument ad (a) výše jako důvody nové, a proto nepřijatelné.

Při přezkoumávání argumentu ad (c) ovšem ESD došel k odlišnému závěru a tento argument proto připustil. ESD vysvětlil, že Itálie ve své žádosti odmítala, že došlo k dopadu na obchod mezi členskými státy. Proto argument ad (c), ačkoliv byl obsažen pouze v replice Itálie, byl předložen „na podporu návrhu na anulování napadnutého rozhodnutí obsaženého v žádosti. Tento argument původní návrh neměnil, ani jej nedoplňoval“ a nelze jej tudíž považovat za „nové důvody“.

ESD rovněž posoudil, zda by se argument ad (b) výše, předložený Itálií, měl považovat za přípustný na základě toho, že nepředstavuje „nové důvody“, nýbrž rozvádí již předložený důvod⁴. ESD zmínil, že „obhajoba, kterou lze

³ „Nelze předkládat v průběhu řízení nové důvody, ledaže by se zakládaly na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení“ – čl. 42 odst. 1 jednacího řádu ESD.

⁴ Odstavec 88 Rozsudku říká: „*Tvorzení, obsažené v replice, podle něhož z opatření mají prospěch také příjemci, kteří nejsou podniky, představuje rozšíření původně rozvedeného žalobního důvodu. [porušení čl. 81 (1) SES]. Týká se jedné z kumulativních podmínek, kterým podléhá použití čl. 87 odst. 1 SES. Odpovídající*

² Citace z rozsudku v této poznámce jsou volným překladem z francouzské jazykové verze.

KOCIÁN
ŠOLC
BALAŠTÍK
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Prague Main Office

Jungmannova 24, 110 00 Prague, Czech Republic
tel.: +420 / 224 103 316, facsimile: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Karlovy Vary Office

Na Vyhliďce 53, 360 21 Karlovy Vary, Czech Republic
tel.: +420 / 353 225 996, facsimile: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Brussels Office

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brussels, Belgium
telephone: +32 / 223 032 15, facsimile: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz

považovat za takovou, jež rozšiřuje, ať přímo či nepřímo, obhajobu učiněnou již dříve v původní žádosti (žalobě), musí být považována za přípustnou“.⁵

Pro zajímavost je třeba poznamenat, že v případě argumentu ad (c) výše ESD poukázal z vlastní iniciativy na použití čl. 42 odst. 2 jednacího řádu – který ESD interpretuje tak, že povoluje rozšíření již použitých důvodů. Komise přitom v řízení odkazovala zjevně ve své argumentaci pouze na čl. 21 Statutu a čl. 38 jednacího řádu. ESD uvedl, že argument ad (c) výše byl uveden na podporu návrhu obsaženého v původní žádosti o anulování (žalobě na zrušení), a dále uvedl, že tento argument „je ve skutečnosti rozšířením“, a čímž zároveň vysvětlil, že neexistuje žádný podstatný rozdíl mezi argumenty „podporujícími“ podle čl. 38 a argumenty „rozšiřujícími“ tvrzení podle čl. 42 (2) jednacího řádu.

B. Definice státní podpory

Argumentace (důvody) Itálie, podle které Komise porušila čl. 87 (1) SES, obsahovala šest samostatných argumentů, z nichž dva jsou obzvláště zajímavé.

1. Kvalifikace daňových ustanovení jako opatření státní podpory

Itálie argumentovala zvláště tím, že předmětná opatření nepředstavovala státní podporu, neboť nedošlo k převodu ani k poskytnutí státních zdrojů. ESD k tomu uvedl, že rozsah státní podpory je širší než rozsah subvence, což znamená, že osvobození od daní, byť nezahrnuje převod státních zdrojů, má stejný charakter a identické účinky a staví jejich příjemce do příznivější situace než jiné daňové poplatníky.⁶ Vzhledem k tomu má ESD za to, že opatření „povolení daňového snížení či odklad platby běžně splatné daně určitým podnikům“ je třeba považovat za státní podporu.

2. Vliv na obchod mezi členskými státy

Druhý argument, který Itálie použila je, že předmětná opatření ovlivnila obchod mezi členskými státy pouze částečně. Tato argumentace byla pak rozvedena za účelem tvrzení, že podle principu proporcionality by podpora měla být vrácena pouze částečně.

ESD nejprve odkázal na ustálenou judikaturu týkající se aplikace čl. 87 (1) SES, který stanoví,

argument je implicitně obsažen ve vzneseném žalobním důvodu.“

⁵ Viz C-306/81, *Verros v. Evropský parlament*, odst. 9 a C-301/87, *Nizozemí v. Rada*, odst. 169.

⁶ Viz C-387/92, *Banco exterior de Espana*, odst. 14.

že kritérium pro ovlivnění obchodu se omezuje na prokázání, že příslušné opatření může pravděpodobně mít vliv na obchod (a že narušuje či hrozí, že naruší konkurenci)⁷.

ESD pak odmítl činit rozdíl mezi „částečným“ a „plným“ dopadem na obchod mezi členskými státy tak, jak to učinila Itálie, neboť tento výklad je vyloučen již z povahy věci z definice dopadu nebo možného dopadu na obchod. ESD dále vyvrátil použití zásady proporcionality na cíle ustanovení SES v oblasti státních podpor a zvláště na potlačení nezákonné podpory pomocí jejího vrácení.⁸

ESD se dále vyslovil, že pokud jde o pojem vlivu (či potenciálního vlivu) na obchod, není relevantní, zda se dotčený podnik sám účastní obchodu mezi členskými státy, nebo zda je toto opatření v Itálii dostupné i pobočkám bank z jiných členských států.

PŘÍSLUŠNOST PRO ZAHÁJENÍ HLAVNÍHO ÚPADKOVÉHO ŘÍZENÍ

Rozsudek Evropského soudního dvora v případě C-341/04, Eurofood IFSC Ltd, ze dne 2. května 2006.

V případě Eurofood vysvětlil ESD právo soudu členského státu zahájit hlavní úpadkové řízení ve smyslu Nařízení ES Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení („Nařízení č. 1346“). V zásadě se ESD vyslovil v tom směru, že pro zahájení hlavního úpadkového řízení, týkajícího se majetku dlužníka situovaného ve všech členských státech, je příslušný soud toho členského státu, v němž se nachází sídlo dlužníka, ledaže existují objektivní a zjistitelné okolnosti, na základě kterých lze dojít k závěru, že hlavní zájmy dlužníka jsou soustředěny v jiném členském státě. Rozsudek ESD tak poskytuje vodítko k výkladu koncepce „soustředění hlavních zájmů“, tak jak ji chápe Nařízení č. 1346.

Podle Nařízení č. 1346 je pro zahájení hlavního úpadkového řízení proti dlužníkovi příslušný členský stát, v němž se soustřeďují jeho hlavní zájmy. V případě právnické osoby Nařízení č. 1346 presumuje, že místem, kde se soustředí hlavní zájmy dlužníka je ten stát, ve kterém je jeho sídlo, ledaže existuje důkaz o opaku.

Eurofood, irská dceřiná společnost Parmalat Spa (italského subjektu v mimořádné nucené správě od roku 2003), poskytla jisté finanční prostředky skupině Parmalat. Po zavedení mimořádné nucené správy mateřské

⁷ Viz rovněž C-372/97, *Itálie v. Komise*, odst. 44.

⁸ Viz C-372/97, *Itálie v. Komise*, odst. 103.

KOCIÁN
ŠOLC
BALAŠTÍK
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Prague Main Office

Jungmannova 24, 110 00 Prague, Czech Republic
tel.: +420 / 224 103 316, facsimile: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Karlovy Vary Office

Na Vyhlience 53, 360 21 Karlovy Vary, Czech Republic
tel.: +420 / 353 225 996, facsimile: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Brussels Office

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brussels, Belgium
telephone: +32 / 223 032 15, facsimile: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz

společnosti Eurofood – italské společnosti Parmalat Spa v roce 2003 požádala Bank of America o likvidaci společnosti Eurofood pro její dluhy, což irský vrchní soud akceptoval, a v lednu 2004 jmenoval irského prozatímního likvidátora. V únoru 2004 na příkaz italského konkurzního správce společnosti Parmalat byla na společnost Eurofood uvalena mimořádná nucená správa ze strany italského konkurzního správce v Itálii na základě toho, že hlavní zájmy společnosti Eurofood jsou soustředěny v Itálii. Tento předpoklad se zakládal na skutečnosti, že Eurofood je dceřiná společnost ze sta procent vlastněná společností Parmalat Spa, jež měla na starost především financování celé skupiny Parmalat. Irský vrchní soud však odmítl uznat nucenou správu v Itálii, přičemž rozhodnutí tohoto soudu bylo napadeno italským nuceným správcem.

ESD dospěl k závěru, že vyvratitelná domněnka stanovená zákonodárcem Společenství ve prospěch sídla pro určení místa, kde jsou soustředěny hlavní zájmy společnosti, která je dlužníkem, může být vyvrácena pouze tehdy, jestliže existují objektivní a třetími osobami zjištělné skutečnosti, jež umožní prokázat existenci situace odlišné od té, kterou má odrážet umístění do místa předmětného sídla. Podle názoru ESD by tomu tak mohlo být zejména v případě společnosti typu „poštovní schránky“, která nevykonává žádnou činnost na území členského státu, kde se nachází její sídlo. Naopak vykonává-li společnost svou činnost na území členského státu, kde se nachází její sídlo, pouhá skutečnost, že mateřská společnost se sídlem v jiném členském státě může kontrolovat nebo kontroluje její rozhodnutí v hospodářské oblasti, nestačí k vyvrácení domněnky stanovené Nařízením č. 1346.

ESD dále konstatoval, že zásada vzájemné důvěry vyžaduje, aby soudy jiných členských států uznaly rozhodnutí o zahájení hlavního úpádkového řízení, aniž by mohly přezkoumat příslušnost soudu členského státu, ve kterém bylo řízení zahájeno.

ESD stanovil kritéria pro vymezení „zahájení úpádkového řízení“ v souladu s Nařízením č. 1346. Rozhodnutí zahájit úpádkové řízení zahrnuje (i) zbavení dlužníka pravomoci hospodaření a (ii) jmenování likvidátora uvedeného v Příloze C Nařízení. Takové zbavení pravomoci hospodaření znamená, že dlužník ztrácí možnost nakládat se svým majetkem.

ESD formuloval závěr, že hlavní úpádkové řízení zahájené soudem členského státu musí

být uznáno soudy ostatních členských států, aniž by tyto soudy byly oprávněny přezkoumávat příslušnost soudu státu, ve kterém bylo řízení zahájeno.

V této souvislosti dále ESD upřesnil, že členský stát může odmítnout uznat úpádkové řízení zahájené v jiném členském státě, jestliže bylo rozhodnutí o zahájení řízení přijato při zjevném porušení základního práva být vyslechnut, kterého požívá osoba dotčená takovým řízením.

Rozsudek v případě Eurofood lze považovat za potvrzení některých hlavních zásad, na nichž spočívá jak Nařízení č. 1346 tak komunitární úpádkové přeshraniční případy (třeba zásada jednoho hlavního úpádkového řízení, uznání a vzájemná důvěra, zásada rovných pozic).

POŽADAVEK DOSTATEČNÝCH OSOBNÍCH FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ PRO POVOLENÍ K POBYTU

Rozsudek Evropského soudního dvora v případě C-408/03, Komise Evropských společenství v. Belgické království, ze dne 23. března 2006.

Podle prvního pododstavce čl. 1(1) Směrnice Rady 90/364/EHS z 28. června 1990 o právu pobytu udělí členský stát právo pobytu státním příslušníkům členských států, kteří toto právo nemají podle jiných ustanovení komunitárního práva a členům jejich rodin, za předpokladu, že oni sami i členové jejich rodin mají zdravotní pojištění vztahující se na všechna rizika v hostitelském členském státě a mají dostatečné zdroje, aby se nestali břemenem pro systém sociální pomoci hostitelského členského státu po dobu pobytu.

Dle názoru belgických úřadů první pododstavec čl. 1(1) této Směrnice implikuje, že občan EU, který se spoléhá na ochranu Směrnice, musí mít dostatečné osobní zdroje.

Evropská komise si stěžovala, že Belgické království vzalo v úvahu – pro účely aplikace Směrnice – pouze osobní zdroje občana EU, který usiluje o právo pobytu nebo zdroje manželky či dítěte tohoto občana s vyloučením zdrojů třetí osoby, např. partnera, s nímž nemá legální svazek.

ESD uvedl, že pro občany členských států stačí „mít“ potřebné zdroje a že ustanovení nestanoví vůbec žádný požadavek, pokud jde o jejich původ. Správnost této interpretace je posílena faktem, že ustanovení stanoví zásadní princip, jako např. princip volného pohybu osob, vyžaduje širokou interpretaci. Výklad podmínky týkající se dostatečnosti zdrojů ve smyslu Směrnice, která znamená, že

KOCIÁN
ŠOLC
BALAŠTÍK
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Prague Main Office

Jungmannova 24, 110 00 Prague, Czech Republic
tel.: +420 / 224 103 316, facsimile: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Karlovy Vary Office

Na Vyhliďce 53, 360 21 Karlovy Vary, Czech Republic
tel.: +420 / 353 225 996, facsimile: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Brussels Office

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brussels, Belgium
telephone: +32 / 223 032 15, facsimile: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz

dotyčná osoba musí sama mít takové zdroje a nemůže spoléhat na zdroje člena rodiny, který ji doprovází, by rozšířila tuto podmínku, tak jak je formulována ve Směrnici, o požadavek ohledně původů zdrojů, který vzhledem k tomu, že není nutný pro dosažení sledovaného cíle, tj. ochrany veřejných financí členských států, by představoval nepřiměřené bránění výkonu zásadního práva svobody pohybu a pobytu, které potvrzuje čl. 18 Smlouvy o ES. Belgické království pouze akceptovalo, že takový příjem lze vzít v úvahu, pokud pochází od osoby spojené s profitující osobou legálním svazkem, který ho zavazuje poskytnout profitující osobě zdroje.

Podle ESD je požadavek na legální svazek mezi poskytovatelem a příjemcem zdrojů nepřiměřený v tom smyslu, že přesahuje to, co je nutné pro dosažení účelu směrnice, tj. ochrany veřejných financí v hostitelském členském státě. Ztráta dostatečných zdrojů je vždy potenciálním rizikem, ať již jsou tyto zdroje osobní, či pocházejí od třetí strany, a to i tehdy, když tato třetí strana se zavázala finančně podporovat držitele povolení k pobytu. Zdroj těchto zdrojů tak nemá automatický dopad na riziko, že taková ztráta nastane, protože realizace tohoto rizika je výsledkem změny okolností. A právě z tohoto důvodu, za účelem ochrany legitimních zájmů hostitelského členského státu, obsahuje Směrnice ustanovení umožňující státu jednat v případě skutečné ztráty finančních zdrojů tak, aby zabránil majiteli povolení k pobytu stát se břemenem pro veřejné zdroje dotyčného státu. A podle čl. 3 této směrnice má právo pobytu trvat tak dlouho, dokud osoby profitující z tohoto práva plní podmínky stanovené v čl. 1 této směrnice.

Kromě toho podle práva Belgického království má zahraniční občan ES právo žít v Belgii za podmínky, že se na něj vztahuje zdravotní pojištění proti všem rizikům v Belgii, a za podmínky, že má dostatečné zdroje, aby se nestal břemenem pro veřejné orgány. Do konce pátého měsíce od podání žádosti o vznik trvalého pobytu musí zahraniční občan ES poskytnout důkaz, že tyto podmínky splňuje. Ministerstvo či náměstek ministra zamítne vznik trvalého pobytu, pokud podmínky pro tento vznik nejsou splněny. Starosta či jeho zástupce zamítne vznik trvalého pobytu, pokud požadované dokumenty nebyly předloženy v předepsané lhůtě pěti měsíců. V obou případech bude zahraniční občan informován o rozhodnutí včetně případného příkazu k opuštění území. Příkaz k opuštění území je vynutitelný do 15

dnů od vypršení platnosti registračního certifikátu.

Komise konstatovala, že občan EU nemůže být deportován v případech rozhodnutí na základě veřejného zákona, veřejné bezpečnosti či veřejného zdraví, pokud dotyčná osoba nespĺňuje podmínky stanovené komunitárním právem pro udělení práva k pobytu, nebo tyto podmínky splňovala, ale již je nespĺňuje. Příkaz k deportaci doručený v tomto případě belgickými úřady občanu EU byl ve skutečnosti uloženou pokutou, protože žadatel nepředložil v předepsané lhůtě dokumenty požadované pro vydání povolení k pobytu.

Podle ESD taková automatická deportace oslabuje samotnou podstatu práva pobytu přímo uděleného komunitárním právem. I pokud je členský stát oprávněn v případě nutnosti rozhodnout o deportaci občana jiného členského státu, není-li s to předložit v požadované lhůtě dokumenty dokazující, že splňuje nutné finanční podmínky, je třeba situaci, kdy je deportace automatická, jak je tomu podle belgického práva, považovat za nepřiměřenou (disproporcionální). Vzhledem k tomu, že příkaz k deportaci je automatický, zákon nebere v úvahu důvody, proč dotyčná osoba neučinila nutná administrativní opatření, nebo zda byla schopna prokázat skutečnost, že splnila podmínky, které komunitární právo váže na její právo pobytu.

ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE A UCHOVÁVÁNÍ DAT

Směrnice 2006/24/EC Evropského parlamentu a Rady z 15. března 2006 o uchovávání dat vytvořených či zpracovaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronické komunikace nebo veřejných komunikačních sítí novelizující Směrnici 2002/58/ES.

Směrnice 2006/24/ES Evropského parlamentu a Rady z 15. března 2006 o uchovávání dat vytvořených či zpracovaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronické komunikace nebo veřejných komunikačních sítí novelizující Směrnici 2002/58/EC má za cíl harmonizaci ustanovení členských států týkajících se závazků poskytovatelů veřejně dostupných služeb elektronické komunikace nebo veřejných komunikačních sítí, s ohledem na uchování určitých dat jimi vytvořených či zpracovaných za účelem zajištění, odhalování a stíhání vážných zločinů, jak definováno právním řádem každého členského státu.

Důvodem pro přijetí této směrnice je současný stav předpisů jednotlivých států v této oblasti.

KOCIÁN
ŠOLC
BALAŠTÍK
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Prague Main Office

Jungmannova 24, 110 00 Prague, Czech Republic
tel.: +420 / 224 103 316, facsimile: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Karlovy Vary Office

Na Vyhliďce 53, 360 21 Karlovy Vary, Czech Republic
tel.: +420 / 353 225 996, facsimile: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Brussels Office

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brussels, Belgium
telephone: +32 / 223 032 15, facsimile: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz

Některé členské státy přijaly zákony stanovující uchování dat ze strany poskytovatelů služeb za účelem ochrany svých rozdílných veřejných zájmů. Vzhledem k tomu, že tato ustanovení jednotlivých států se značně liší, střetávají se poskytovatelé služeb s různými požadavky ve vztahu k způsobům přepravy a umístění dat, která mají být uchována, a podmínek a lhůt pro jejich uchování. Tyto právní a technické rozdíly jsou překážkou na vnitřním trhu elektronické komunikace.

Tato směrnice tak harmonizuje rozsah dat, která mají být uchována, dobu, po kterou musí být uchována, zásady bezpečnosti dat a požadavky na jejich úložiště.

Směrnice se týká dat vytvořených či zpracovaných poskytovateli veřejně dostupných služeb elektronické komunikace, nebo veřejných komunikačních sítí, v procesu poskytování komunikačních služeb, a to včetně dat týkajících se neúspěšných pokusů o spojení. Nepožaduje však uchování dat týkajících neuskutečněných hovorů.

Směrnice ukládá povinnost uchovávat data nutná pro zjištění a identifikaci: (a) zdroje komunikace; (b) místa určení komunikace; (c) data, času a trvání komunikace; (d) druhu komunikace; (e) komunikačního zařízení uživatelů či toho, co má být jejich zařízením; a (f) umístění mobilního komunikačního zařízení. Podle této Směrnice však nelze uchovávat data odhalující obsah komunikace.

Tato data mají být uchována po dobu minimálně šesti měsíců a maximálně dvou let od data komunikace a mají být poskytnuta pouze kompetentním orgánům jednotlivých států v konkrétních případech a v souladu s jejich právním řádem. Směrnice stanoví, že postupy, které mají být dodržovány, a podmínky, které mají být splněny za účelem získání přístupu k uchovávaným datům, musejí být v souladu s nutnými a přiměřenými požadavky.

Pro účely ochrany soukromí koncového uživatele se od poskytovatelů veřejně dostupných služeb elektronické komunikace či veřejné komunikační sítě požaduje, aby – jakožto minimum – respektovali následující zásady bezpečnosti dat týkající se uchovávaných dat:

- (a) uchovávaná data musejí mít stejnou kvalitu a musejí být stejně zabezpečena a chráněna jako data na síti;
- (b) data musejí podléhat přiměřeným technickým a organizačním opatřením na ochranu dat před

náhodným či nezákonným zničením, náhodnou ztrátou či změnou nebo nepovoleným či nezákonným uložením, zpracováním, přístupem či prozračením;

- (c) data musejí podléhat přiměřeným technickým a organizačním opatřením, která zajistí, že k nim budou mít přístup pouze zaměstnanci se speciálním oprávněním; a konečně
- (d) data s výjimkou těch, k nimž měla některá osoba přístup a která byla zachována, mají být zničena na konci doby uchování.

Pokud jde o uložení uchovávaných dat, směrnice požaduje, aby byla uložena takovým způsobem, aby data a veškeré další nutné informace týkající se těchto dat mohly být na požádání předány bez zbytečného odkladu kompetentním orgánům.

Tato směrnice nabyla platnosti 3. května 2006 a členské státy ji musejí dodržovat nejpozději 15. září 2007. V případě uchování komunikačních dat týkajících se přístupu k internetu, internetové telefonie a internetové elektronické pošty může členský stát, který učiní v tomto smyslu příslušné prohlášení, odložit aplikaci této směrnice do 15. března 2009.

KOCIÁN
ŠOLC
BALAŠTÍK
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Prague Main Office

Jungmannova 24, 110 00 Prague, Czech Republic
tel.: +420 / 224 103 316, facsimile: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Karlovy Vary Office

Na Vyhliďce 53, 360 21 Karlovy Vary, Czech Republic
tel.: +420 / 353 225 996, facsimile: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Brussels Office

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brussels, Belgium
telephone: +32 / 223 032 15, facsimile: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz